

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 22.09.2026, klo 14:00 - 17:24

Paikka Hybridi: Poppeli-Lehmus -kokoustila, 1. krs. Tays H-talo / Teams

Käsitellyt asiat

- § 74 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 75 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 76 Läsnäolo- ja puheoikeus**
- § 77 Teematietoisku: Ikäihmisten asumisen palvelut**
- § 78 Ikäihmisten palveluiden ajankohtaiskatsaus**
- § 79 Turvallisuussuunnitelma 2026–2029**
- § 80 Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma**
- § 81 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028**
- § 82 Ikäihmisten palveluiden IKI2035-kehittämisohjelman päivittäminen**
- § 83 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 84 Muut asiat**
- § 85 Kokouksen päättäminen**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Taina Törmä, puheenjohtaja
Maria Leppänen, 1. varapuheenjohtaja
Eija Anttila
Pekka Anttila
Pekka Gestrin, poistui 17:05
Heimo Hanhilahti
Rainer Hirvonen
Mervi Hissa
Leena Hulkkonen
Maikki Hämäläinen-Ylikahri
Kari Itkonen
Leena Joensivu, poistui 17:05
Anneli Kangasvieri
Mirja Kannisto
Anne Karinen
Kalevi Kaukola
Irma Koskela
Rauno Lehtinen
Salme Lehtonen
Toivo Lehtonen
Seppo Martikainen
Vesa Mellavuo
Arja Niittymäki, saapui 15:20
Leena Ojala
Lilja Pohja
Tarja Pukuri
Merja Päivärinta
Tuija Seppänen
Riitta Siikaniva
Saara Viitaharju
Anu Viitala, poistui 17:21
Tuula Jokinen, varajäsen
Riitta Kammonen, varajäsen, poistui 16:37
Kristiina Niemenmaa, varajäsen
Satu Siivonen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Anna-Sofia Kujansuu, hallintoassistentti, sihteeri
Riikka Piironen, suunnittelija, asiantuntijasihteeri
Minna Nummi, palvelujohtaja, § 77
Mari Ollinpoika, toimialuejohtaja, § 78
Pasi Vainio, turvallisuuspäällikkö, §:t 79-80
Lumikukka Socada, ylilääkäri, § 81

Poissa

Birgit Backlund-Palander
Inkeri Haarla-Kettunen
Tuija Kiiskinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Erkki Koskinen
Kaarina Niemi

Allekirjoitukset

Taina Törmä
Puheenjohtaja

Anna-Sofia Kujansuu
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

25.09.2026

24.09.2026

Vesa Mellavuo
pöytäkirjantarkastaja

Leena Ojala
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 25.9.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 74

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.00 ja totesi sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 75

Pöytäkirjan tarkastus

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimitella ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan kaksi seuraavana vuorossa olevaa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Vesa Mellavuo ja Arja Niittymäki. Varalle Leena Ojala ja Lilja Pohja.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Vesa Mellavuo ja Leena Ojala. Varalle valittiin Lilja Pohja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 76

Läsnäolo- ja puheoikeus

Ehdotus

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus

- palvelujohtaja Minna Nummelle §:n 77 ajaksi.
- toimialuejohtaja Mari Ollinpojalle §:n 78 ajaksi.
- turvallisuuspäällikkö Pasi Vainiolle §:ien 79 ja 80 ajaksi.
- johtajaylilääkäri Sirpa Rainesalolle §:n 81 ajaksi.
- ylilääkäri Lumikukka Socadalle §:n 81 ajaksi.
- korkeakouluharjoittelija Anna Klutakselle koko kokouksen ajaksi.

Päätös

Myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeus

- palvelujohtaja Minna Nummelle §:n 77 ajaksi.
- toimialuejohtaja Mari Ollinpojalle §:n 78 ajaksi.
- turvallisuuspäällikkö Pasi Vainiolle §:ien 79 ja 80 ajaksi.
- ylilääkäri Lumikukka Socadalle §:n 81 ajaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 77

Teematietoisku: Ikäihmisten asumisen palvelut

26086/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Nummi, PALVELUJOHTAJA, minna.nummi@pirha.fi

Riikka Piironen, SUUNNITTELIJA, riikka.piironen@pirha.fi

Liitteet

1 Asumisen palvelut, vanhusneuvosto 22.9.2026

Vanhusneuvoston vuoden 2026 toimintasuunnitelmassa keskeiseksi oman toiminnan kehittämistarpeeksi on tunnistettu koulutuksen lisääminen vaikuttamistyön tueksi. Vanhusneuvosto antaa lausuntoja, ottaa kantaa ja tekee aloitteita hyvinvointialueen palveluihin liittyen, joten tehtävän hoitaminen edellyttää ajantasaista tietoa keskeisistä palveluista. Vuoden 2026 aikana osaamista vahvistetaan toteuttamalla palveluista teematietoiskuja vanhusneuvoston kokouksissa.

- 12.5. Lähitorit
- 9.6. Asiakasohjaus (kotihoito, asumispalvelut ja omaishoito)
- 25.8. Kotona asumista tukevat palvelut
- 22.9. Asumispalvelut: Ikäihmisten asumisen palvelut
- 27.10. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ohjaus ja valvonta

Asumisen palvelut (22.9.2026)

- Ympäri vuorokautinen palveluasuminen
- Ympäri vuorokautinen lyhytaikainen palveluasuminen
- Pitkäaikainen laitoshoido
- Kiireellinen lyhytaikaishoito

Ympäri vuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, jossa asiakkaalla on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa. Palvelu sisältää toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan sekä lääkehoidon ja lääkäripalvelut. Ympäri vuorokautista palveluasumista järjestetään asiakkaille, joilla kognition aleneman tai muiden toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi palvelun, hoivan tai hoidon tarve on jatkuvaa ja ympäri vuorokautista.

Ympäri vuorokautista lyhytaikaista palveluasumista järjestetään omaishoitajan lakisääteisten vapaiden ajaksi sekä kotihoidon asiakkaille, jos lyhytaikaishoidon jaksolla tarjottavan arkikuntouttavan toiminnan avulla voidaan ylläpitää asiakkaan toimintakykyä tai edistää asiakkaan kotona pärjäämistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pitkäaikaista laitoshoidoa annetaan henkilölle, jolle ei voida järjestää hänen tarvitsemaansa ympärivuorokautista hoitoa kotona tai palveluasunnossa. Siihen sisältyy hoidon lisäksi ravinto, lääkkeet, puhtaus, vaatetus sekä sosiaalista hyvinvointia edistävät palvelut. Iäkkäiden pitkäaikainen sosiaalihuollon laitoshoido päättyy siirtymäajan jälkeen 31.12.2027. Sen jälkeen asiakkaiden tarpeita vastaava pitkäaikainen ympärivuorokautisen hoito voidaan toteuttaa ympärivuorokautisena palveluasumisena.

Kiireellinen lyhytaikaishoito on tarkoitettu äkillisessä avuntarpeessa oleville asiakkaille, joiden toimintakyky on heikentynyt ja turvallinen kotona asuminen vaarantunut ennakoimattoman tilanteen takia.

Liitteenä esitysmateriaali.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää merkitä tiedoksi esittelyn Ikäihmisten asumisen palvelut -teematietoiskusta.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana palvelujohtaja Minna Nummea.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 78

Ikäihmisten palveluiden ajankohtaiskatsaus

4125/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Ollinpoika, TOIMIALUEJOHTAJA, IKÄIHMISTEN, mari.ollinpoika@pirha.fi

Liitteet

1 Ajankohtaiskatsaus, Vanhusneuvosto 22.9.2026

Ikäihmisten palvelujen toimialuejohtaja Mari Ollinpoika kertoo ikäihmisten palvelujen toimialueen ajankohtaisista kuulumisista ja suunnitelmista.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää merkitä ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Mari Ollinpoikaa.

Vanhusneuvostossa keskustelua herätti muun muassa ikäihmisten asumisen palvelut; laitoshoidon purkaminen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkamäärät sekä yhteisöllisen asumisen paikkojen hyödyntäminen lyhytaikaisesti. Iloa herätti asiakaspalautteen hyödyntäminen kuten laatuluvut asiakkaan osallistumiseen liittyvästä palautteesta. Huolta herätti muun muassa ympärivuorokautisen asumisen pitkät odotusajat.

Esitysmateriaali lisätään pöytäkirjan liitteeksi.

Vanhusneuvoston jäsen Arja Niittymäki saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Mari Ollinpoika, Anni Vainionpää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 79

Turvallisuussuunnitelma 2026–2029

29416/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Pasi Vainio, TURVALLISUUSPÄÄLLIKKÖ, pasi.vainio@pirha.fi

Hyvinvointialueen turvallisuussuunnitelma linjaa koko hyvinvointialuetta koskevan organisaatioturvallisuuden keskeiset tavoitteet ja kehittämistoimet.

Turvallisuussuunnitelma on laadittu siksi, että hyvinvointialueella on tarve yhteensovittaa turvallisuustyön kokonaisuutta, toimijoiden rooleja ja tehtäviä, tavoitteita, toteutusta sekä seurantaa. Yhtä lailla uudessa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet –asiakirjassa on kirjattuna, että organisaatioturvallisuuden perusteet, toiminnan yhteensovittaminen ja tavoitteet määritellään turvallisuussuunnitelmassa. Turvallisuussuunnitelma nojaa hyvinvointialueen strategiaan ja ennen kaikkea strategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteeseen 1.4., jonka mukaan: Toimintamme luo turvallisuutta. Ennakoimme ja varaudumme toimintaympäristön muutoksiin.

Turvallisuussuunnitelman sisältö on hyväksytty Pirkanmaan hyvinvointialueen turvallisuustyöryhmässä 4.9.2026.

Turvallisuussuunnitelmaan on kirjattu turvallisuuden tavoitteet, kehittämistoimet ja mittarit. Turvallisuuden tavoitteet ovat:

- Turvallisuusjohtamisen kehittäminen.
- Turvallisuuskulttuurin ja turvallisuusviestinnän kehittäminen.
- Turvallisuusosaamisen kehittäminen.
- Hyvinvointialueen palvelut ovat turvallisia.
- Turvallinen toimintaympäristö.
- Hyvinvointialue on varautunut häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Kuluvan syksyn aikana turvallisuussuunnitelma käsitellään eri foorumeissa, hyväksytetään ja viedään lopulta hyvinvointialueen aluehallituksen käsiteltäväksi. Sen jälkeen turvallisuussuunnitelma toimeenpannaan.

Turvallisuussuunnitelmaluonnos (14.9.2026) sekä esitysdiat ovat oheismateriaalina.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä esittelyn turvallisuussuunnitelmaluonnoksesta 2026-2029 tiedoksi ja
2. antaa mahdolliset kommentit luonnoksesta.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana turvallisuuspäällikkö Pasi Vainiota.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vanhusneuvosto kävi keskustelua yhteisesti §:istä 79 ja 80 (Turvallisuussuunnitelma 2026-2029 ja Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma), ja antoi kommenttinsa yhteisesti molemmista aiheista. Kommentit, jotka koostettiin kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta, ovat päätöksen yhteydessä.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

1. merkitä esittelyn turvallisuussuunnitelmaluonnoksesta 2026-2029 tiedoksi ja
2. antaa luonnoksesta seuraavat kommentit:

Vaikka suunnitelmat ovat organisaation strategisia ohjausasiakirjoja, tulee asiakasnäkökulma olla lähtökohtana. Vanhusneuvosto katsoo, että hyvät turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat antavat turvallisuuden tunnetta myös ikäihmisille.

Tiedottaminen, riskienhallinta ja ennaltaehkäisy ovat ensiarvoisen tärkeitä. Poikkeustilanteissa tulee olla selkeä vastuunjako. Vanhusneuvosto pohti konkreettisia tilanteita, kuten kuka vastaa, että kotona yksin asuva ikäihminen saa puhdasta vettä tai pääseekö ihminen itsenäisesti poistumaan evakointitilanteessa. Toimivat sote-lähipalvelut vähentävät haavoittuvuutta ja lisäävät joustavuutta kriisitilanteissa. Ikäntyneiden palvelut on toimittava kaikissa tilanteissa.

Henkilöstön työturvallisuudesta on huolehdittava lakisääteisesti. Lisäksi on kartoitettava riskit työtehtävien ja yksiköiden mukaisesti. HaiPro-ilmoitusten avulla voidaan kartoittaa riskejä työ- ja asiakasturvallisuuden kannalta. On myös huomioitava turvallisuustekijät yksin työskentelevillä esim. kotihoidossa. Riittävä ja osaava henkilöstö on ikäntyneiden asiakasturvallisuuden perusta.

Vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan, kun mietitään riskienhallintaa ja ennaltaehkäisyä heidän edustamiensa väestöryhmien osalta. Turvallisuutta ei voida arvioida vain organisaation sisältä, vaan myös palvelujen käyttäjien kokemukset on otettava systemaattisesti huomioon.

Vanhusneuvosto muistuttaa, että turvallisuus kuuluu jokaiselle ja sen toteutuminen on varmistettava yhdenvertaisesti iästä, toimintakyvystä tai asuinpaikasta riippumatta. Vanhusneuvosto toteaa kuultuaan selonteon, että Pirkanmaalla asuvat ikäihmiset voivat olla turvallisien mielin. Arki jatkuu ja ihmisistä pidetään huolta mahdollisista kriiseistä huolimatta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 80

Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma

738/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Pasi Vainio, TURVALLISUUSPÄÄLLIKKÖ, pasi.vainio@pirha.fi

Hyvinvointialueen valmiussuunnitelma kuvaa hyvinvointialuekonsernin varautumisen järjestämisen ja yhteensovittamisen. Se on suunnitelma siitä, miten ensisijaisten toimintojen ja palvelujen jatkuvuus varmistetaan kaikissa tilanteissa, miten eri häiriötilanteita johdetaan ja hallitaan, miten valmiussuunnittelua tehdään, toteutetaan ja seurataan sekä miten suunnitelmat jalkautetaan osaksi jokapäiväistä työtä.

Hyvinvointialueen varautumisen tavoitteena on asiakkaiden, potilaiden ja henkilöstön turvallisuus, ensisijaisten toimintojen ja palveluiden jatkuvuus kaikissa olosuhteissa sekä toiminnan lain- ja tavoitteidenmukaisuuden varmistaminen (järjestämistehtävä). Hyvinvointialueen valmiussuunnittelu ennaltaehkäisee uhkien realisoitumista, mutta tuottaa myös riittävän valmiuden kohdata eri häiriötilanteita ja kyvyn reagoida niihin (vaste). Valmiussuunnittelun keskeinen osa on myös häiriötilanteista palautumisen edistäminen.

Kuluvan syksyn aikana valmiussuunnitelma käsitellään eri foorumeissa, hyväksytetään ja viedään lopulta hyvinvointialueen aluehallituksen käsiteltäväksi. Sen jälkeen valmiussuunnitelma toimeenpannaan.

Valmiussuunnitelman luonnos ei ole oheisaineistona, koska se on kokonaan salassa pidettävä Julkisuuslain (621/1999) 24.1§:n 8 kohdan mukaisesti.

Esitysdiat oheismateriaalina.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä esittelyn valmiussuunnitelmaluonnoksesta tiedoksi ja
2. antaa mahdolliset kommentit luonnoksesta.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana turvallisuuspäällikkö Pasi Vainiota.

Vanhusneuvosto kävi keskustelua yhteisesti §:istä 79 ja 80 (Turvallisuussuunnitelma 2026-2029 ja Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma), ja antoi kommenttinsa yhteisesti molemmista aiheista. Kommentit, jotka koostettiin kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta, ovat päätöksen yhteydessä.

Vanhusneuvoston varajäsen Riitta Kammonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

1. merkitä esittelyn valmiussuunnitelmaluonnoksesta tiedoksi ja
2. antaa seuraavat kommentit luonnoksesta:

Vaikka suunnitelmat ovat organisaation strategisia ohjausasiakirjoja, tulee asiakasnäkökulma olla lähtökohtana. Vanhusneuvosto katsoo, että hyvät turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat antavat turvallisuuden tunnetta myös ikäihmisille.

Tiedottaminen, riskienhallinta ja ennaltaehkäisy ovat ensiarvoisen tärkeitä. Poikkeustilanteissa tulee olla selkeä vastuunjako. Vanhusneuvosto pohti konkreettisia tilanteita, kuten kuka vastaa, että kotona yksin asuva ikäihminen saa puhdasta vettä tai pääseekö ihminen itsenäisesti poistumaan evakointitilanteessa. Toimivat sote-lähipalvelut vähentävät haavoittuvuutta ja lisäävät joustavuutta kriisitilanteissa. Ikääntyneiden palvelut on toimittava kaikissa tilanteissa.

Henkilöstön työturvallisuudesta on huolehdittava lakisääteisesti. Lisäksi on kartoitettava riskit työtehtävien ja yksiköiden mukaisesti. HaiPro-ilmoitusten avulla voidaan kartoittaa riskejä työ- ja asiakasturvallisuuden kannalta. On myös huomioitava turvallisuustekijät yksin työskentelevillä esim. kotihoidossa. Riittävä ja osaava henkilöstö on ikääntyneiden asiakasturvallisuuden perusta.

Vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan, kun mietitään riskienhallintaa ja ennaltaehkäisyä heidän edustamiensa väestöryhmien osalta. Turvallisuutta ei voida arvioida vain organisaation sisältä, vaan myös palvelujen käyttäjien kokemukset on otettava systemaattisesti huomioon.

Vanhusneuvosto muistuttaa, että turvallisuus kuuluu jokaiselle ja sen toteutuminen on varmistettava yhdenvertaisesti iästä, toimintakyvystä tai asuinpaikasta riippumatta. Vanhusneuvosto toteaa kuultuaan selonteon, että Pirkanmaalla asuvat ikäihmiset voivat olla turvallisissa mielin. Arki jatkuu ja ihmisistä pidetään huolta mahdollisista kriiseistä huolimatta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 228, 24.08.2026

Vanhusneuvosto, § 81, 22.09.2026

§ 81

Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028

21777/2023

Aluehallitus, 24.08.2026, § 228

Valmistelijat / lisätiedot:

Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelma 2026-2028

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrasta hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoido toteutuu yhdenvertaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitukselle esitetään kehittämissuunnitelman lähettämistä toimielimien kuulemiskierrokselle liitemateriaalin mukaisesti. Kehittämissuunnitelma etenee aluevaltuuston lähetekeskusteluun kuulemiskierroksen jälkeen.

Liitteenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028,
2. lähettää kehittämissuunnitelman kuulemiskierrokselle esityksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhusneuvosto, 22.09.2026, § 81

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatriasta hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoido toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liitteenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana ylilääkäri Lumikukka Socadaa.

Vanhusneuvoston jäsenillä on mahdollisuus antaa sähköpostiin lähetettävän Forms-lomakkeen kautta kommentteja lausunnon pohjaksi. Lausuntoluonnos tuodaan hyväksyttäväksi neuvoston seuraavaan kokoukseen.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vanhusneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028,
2. pyytää neuvoston jäseniltä kommentteja lausunnon pohjaksi ja
3. antaa asiasta lausunnon seuraavassa kokouksessaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vanhusneuvosto, § 67, 25.08.2026

Vanhusneuvosto, § 82, 22.09.2026

§ 82

Ikäihmisten palveluiden IKI2035-kehittämishjelman päivittäminen

21331/2023

Vanhusneuvosto, 25.08.2026, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Ollinpoika, TOIMIALUEJOHTAJA, IKÄIHMISTEN, mari.ollinpoika@pirha.fi

Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Ikäihmisten palvelujen kehittämisohjelma eli IKI2035-ohjelma on suunnitelma siitä, miten Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten palveluja kehitetään tulevina vuosina. Ohjelman ydintavoite on luoda toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne. Aluehallitus hyväksyi 20.11.2023 § 319 IKI2035-ohjelman toimeenpantavaksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvio vuodelle 2026 hyväksyttiin aluevaltuustossa 8.12.2025 § 117. Talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksyttiin esitys, jonka mukaan IKI2035-ohjelmaan laaditaan muutoksia, jotta palveluiden tarpeen kasvuun pystytään vastaamaan. Hallintosäännön 5 §:n 17a kohdan mukaan aluevaltuusto päättää palvelujen verkoston kehittämiseen liittyvistä merkittävistä ohjelmista ja niiden muutoksista.

IKI2035-kehittämisohjelmassa painottuvat neuvonnan, ohjauksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen, kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen, asumispalvelujen rakenteen keventäminen, integraation vahvistaminen yhdyspinnoissa ja vaikuttavat teknologiaratkaisut.

Päivityksessä kehittämisalueet pysyivät edelleen samoina, kuitenkin huomioiden väestökehityksen vaikutukset palvelutarpeeseen, taloudelliset reunaehdot sekä henkilöstöresurssien saatavuus. Lisäksi ohjelman tavoitteita ja niitä tukevia toimenpiteitä päivitetään vastaamaan jo toteutuneita kehittämistoimenpiteitä, muuttunutta toimintaympäristöä ja voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Osana ohjelman päivittämistä on järjestetty osallistavia työpajoja ikääntyneiden ja vammaisten valiokunnalle, vanhusneuvostolle sekä ikääntyneiden palvelujen ostopalveluntuottajille. Työpajoissa käsiteltiin erityisesti kehittämisohjelman osatavoitteita, kehittämisalueita ja niitä tukevia toimenpide-ehdotuksia. Työpajoissa nousi esille erityisesti kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen, neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen, palvelujen oikea-aikaisuus ja saavutettavuus sekä palvelurakenteen taloudellinen ja toiminnallinen kestävyys. Myös henkilöstön saatavuus, yhteistyön ja kumppanuuksien vahvistaminen ja palvelujen yhdenvertainen toteutuminen nähtiin tärkeinä. Nämä on huomioitu ohjelman päivityksessä.

Oheismateriaalina luonnokset IKI2035-ohjelman päivityksestä ja päätösvaikutusten ennakoarvioinnista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää antaa mahdolliset kommenttinsa luonnoksesta IKI2035-ohjelman päivityksestä.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijoina toimialuejohtaja Tuula Jutilaa ja toimialuejohtaja Mari Ollinpoikaa.

Vanhusneuvosto kävi vilkasta keskustelua luonnoksesta IKI2035-ohjelman päivityksestä. Puheenjohtaja esitti, että neuvosto antaa päivityksen luonnoksesta lausunnon, jonka työstämiseen perustetaan työryhmä. Asiaa kannatettiin.

Työryhmään ilmoittautuivat puheenjohtaja Taina Törmä ja varapuheenjohtaja Tiina Leppänen sekä jäsenistä Mervi Hissa ja Inkeri Haarla-Kettunen. Neuvosto sopi, että lausuntoa varten neuvoston jäsenet voivat toimittaa työryhmälle kommenttejaan perjantaihin 28.8.2026 mennessä. Työryhmän työstämän lausuntoluonnoksen hyväksyy vielä vanhusneuvoston valmistelutyöryhmä, jonka jälkeen se toimitetaan tiedoksi IKI2035-ohjelman valmistelijoille.

Asia käsiteltiin §:n 65 jälkeen, ennen §:n 66 käsittelyä.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

1. perustaa työryhmän koostamaan lausunnon IKI2035-ohjelman päivityksestä.
2. nimesi työryhmään Taina Törmän, Tiina Leppäsen, Mervi Hissan ja Inkeri Haarla-Kettusen.
3. että neuvoston jäsenet voivat toimittaa kommenttinsa työryhmälle lausuntoa varten pe 28.8.2026 mennessä.
4. että vanhusneuvoston valmistelutyöryhmä hyväksyy lausunnon ja lähettää sen eteenpäin valmistelijoille.

Vanhusneuvosto, 22.09.2026, § 82

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna-Sofia Kujansuu, HALLINTOASSISTENTTI, anna-sofia.kujansuu@pirha.fi
Riikka Piironen, SUUNNITTELIJA, riikka.piironen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvoston lausunto, IKI2035-kehittämishjelman päivittäminen

Vanhusneuvosto päätti kokouksessaan 25.8.2026 § 67 valtuuttaa työryhmän valmistelevaan lausunnon IKI2035-kehittämishjelman päivittämisestä kokouksessa käydyn keskustelun sekä jäseniltä saatujen kommenttien pohjalta. Vanhusneuvoston valmistelutyöryhmä hyväksyi työryhmän valmistelevan lausunnon, joka lähetettiin eteenpäin valmistelijoille 3.9.2026.

Liitteenä vanhusneuvoston lausunto IKI2035-kehittämishjelman päivittämisestä.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vanhusneuvosto päättää merkitä vanhusneuvoston lausunnon IKI2035-kehittämishjelman päivittämisestä tiedoksi.

Kokouskäsittely

Vanhusneuvoston jäsenet Pekka Gestrin ja Leena Joensivu poistuivat kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 83

Tiedoksi merkittävät asiat

- Kuntien Iki-hyte – verkosto, kysely jäsenille
- Puheenjohtajan terveiset ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnasta sekä aluevaltuustosta
- Seuraava kokous on tiistaina 27.10.2026 klo 14. Alustavasti asialistalla: asiakaskokemusohjelma, teematietoisku sosiaalipalveluiden ohjauksesta ja valvonnasta.

Ehdotus

Vanhusneuvosto merkitsee tiedoksi kokouksessa esiin tulleet asiat.

Kokouskäsittely

Kuntien Iki-hyte – verkosto: Vanhusneuvoston valmistelutyöryhmä haluaa kartoittaa, kuinka Ikihyte-verkostot ovat käynnistyneet kunnissa ja miten vanhusneuvostot kunnissa ja Pirhan vanhusneuvoston jäsenet ovat mukana Ikihyte-verkostoissa sekä vanhusten viikon tapahtumissa. Neuvoston jäsenet saavat Forms-lomakekyselyn sähköpostitse.

Vanhusneuvoston jäsen Anu Viitala poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Päätös

Vanhusneuvosto merkitsi tiedoksi kokouksessa esiin tulleet asiat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 84

Muut asiat

Ehdotus

Vanhusneuvosto merkitsee tiedoksi kokouksessa esiin tulleet muut asiat.

Kokouskäsitely

Vanhusneuvoston jäsen Mervi Hissa nosti esiin Pirhassa käytävät yhteistoimintaneuvottelut. Vanhusneuvosto odottaa ikäihmisten palveluiden osalta yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksia ja tarvittaessa ottaa asiaan kantaa.

Päätös

Vanhusneuvosto merkitsi tiedoksi kokouksessa esiin tulleet muut asiat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 85

Kokouksen päättäminen

Ehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.24.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§74, §75, §76, §77, §78, §79, §80, §81, §82, §83, §84, §85

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).